

การศึกษาเปรียบเทียบแมกเบท กับ เดอะ ทริเพนนิ โอเปรา และ แมกเบิร์ด

นางสาว ศศิธร เหลืองจินดา

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-17-0401-1

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A COMPARATIVE STUDY OF *MACBETH* AND *THE THREEPENNY OPERA* AND *MACBIRD*

Miss Sasitorn Luangjinda

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in a Partial Fulfillment of a Requirements
for the Degree of Master of Arts in Comparative Literature

Department of Comparative Literature

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-17-0401-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาเปรียบเทียบแมกเบท กับ เดอะ ทรีเพนนี่ ไอเปรา
และ แมกเบิร์ต

โดย

นางสาวศศิธร เหลืองจินดา

สาขาวิชา

วรรณคดีเปรียบเทียบ

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. อนงค์นาฏ เกกิงวิทย์

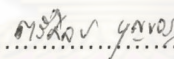
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

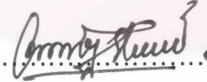
รองศาสตราจารย์ ดร. พรสวรรค์ วัฒนางกูร

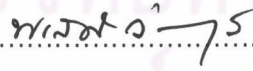
คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

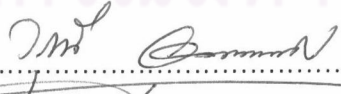

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว. กัลยา ดิงศภทิพย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ตรีศิลป์ บุญขจร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. อนงค์นาฏ เกกิงวิทย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรสวรรค์ วัฒนางกูร)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. วรณี อุดมศิลป์)

ศศิธร เหลืองจินดา : การศึกษาเปรียบเทียบ แมกเบท กับ เดอะ ทรีเพนนี โอเปรา และ แมกเบิร์ด
(A COMPARATIVE STUDY OF MACBETH AND THE THREE PENNY OPERA AND
MACBIRD) อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร. อนงค์นาฏ เกกิงวิทย์, อ. ที่ปรึกษาร่วม : รศ. ดร. พรสวรรค์ วัฒนางกูร,
220 หน้า, ISBN 974-17-0401-1

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือ *ประการแรก* เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่าง
บทละคร *แมกเบท* ของวิลเลียม เชกสเปียร์ กับ *เดอะ ทรีเพนนีโอเปรา* ของแบร์ทอลท์ เบรชท์ และ *แมกเบิร์ด*
ของบาร์บารา การ์สัน *ประการที่สอง* เพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่า *แมกเบท* เป็นวรรณกรรมต้นแบบที่มีอิทธิพลต่อ *เดอะ*
ทรีเพนนี โอเปรา และ *แมกเบิร์ด* แต่วรรณกรรมทั้งสองเรื่องนั้นมีกลวิธีการนำเสนอที่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า บทละคร *เดอะ ทรีเพนนี โอเปรา* และ *แมกเบิร์ด* ได้รับอิทธิพลจากบทละคร
แมกเบท ผู้ประพันธ์บทละครทั้งสองใช้บทละคร *แมกเบท* เป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์ โดยมีจุดประสงค์ใน
การวิจารณ์สังคมและการเมืองร่วมสมัย วรรณกรรมล้อเลียนทั้งสองเรื่องมีนัยในการวิจารณ์ชนบในการสร้าง
วรรณกรรมต้นแบบ และบริบททางประวัติศาสตร์ สังคมและการเมืองของผู้ประพันธ์วรรณกรรมต้นแบบในเวลา
เดียวกันอีกด้วย ในกรณีของ *แมกเบิร์ด* ใช้ละครแบบทราจิคคอมเมดี้ล้อเลียนวรรณกรรมต้นแบบ *แมกเบท* ส่วน
ใน *เดอะ ทรีเพนนี โอเปรา* เบรชท์ที่ใช้รูปแบบละครเอพิดในการวิพากษ์วรรณกรรมต้นแบบ *แมกเบท*

การที่วัตถุประสงค์ในการนำเสนอของเบรชท์และการ์สันมีความแตกต่างกัน มีผลต่อกลวิธีการนำเสนอที่
แตกต่างกันออกไป กล่าวคือ ผู้ประพันธ์บทละคร *แมกเบิร์ด* ใช้กลวิธีการนำเสนอที่ขนานไปกับวรรณกรรมต้นแบบ
ทั้งในด้านแก่นเรื่อง โครงเรื่อง การสร้างตัวละคร จาก รูปประโยคและภาษา ส่วนบทละคร *เดอะ ทรีเพนนี โอเปรา*
มีลักษณะสวนทางกับ *แมกเบท* โดยมีองค์ประกอบที่ขัดแย้งกันเพื่อเสียดสีและล้อเลียน

วรรณกรรมทั้งสองเรื่องเป็นวรรณกรรมล้อเลียนและเป็นผลผลิตทางปัญญาที่วิจารณ์สังคมร่วมสมัย
ขณะเดียวกันก็สะท้อนวรรณกรรมต้นแบบในลักษณะล้อเลียนทั้งชนบวรรณกรรมต้นแบบด้วย วรรณกรรมล้อเลียน
ทั้งสองเรื่องจึงเป็นจุดเชื่อมประวัติศาสตร์และภูมิปัญญาระหว่างอดีตกับปัจจุบันด้วยการสร้างสรรค์ใหม่

ภาควิชา _____ วรรณคดีเปรียบเทียบ _____
สาขาวิชา _____ วรรณคดีเปรียบเทียบ _____
ปีการศึกษา _____ 2544 _____

ลายมือชื่อนิสิต _____ ศศิธร เหลืองจินดา _____
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา _____ พรสวรรค์ วัฒนางกูร _____
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม _____ พรสวรรค์ วัฒนางกูร _____

4380183722 : MAJOR COMPARATIVE LITERATURE

KEY WORD : MACBETH / MACBIRD / THE THREEPENNY OPERA / DIE DREIGROSCHENOPER / SHAKESPEARE / BRECHT / GARSON / VIETNAM WAR / LYNDON B. JOHNSON / JOHN F. KENNEDY / WEIMAR REPUBLIC / ELIZABETHAN THEATRE / MODERN DRAMA / EPIC THEATRE / PARODY / TRAGICOMEDY

SASITORN LUANGJINDA : MACBETH AND THE THREEPENNY AND MACBIRD.

THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. ANONGNAT THAKOENGWIT. THESIS

CO-ADVISOR : ASSOC. PROF. PORNSAN WATANANGUHN. 220 pp.

ISBN 974-17-0401-1

This thesis has two objectives: to explore the relationship between William Shakespeare's *Macbeth*, and Bertolt Brecht's *The Threepenny Opera* and Barbara Garson's *MacBird*, and to prove that *Macbeth* had influence on the composition of both *The Threepenny Opera* and *MacBird*, although the techniques employed in the latter two plays are very much different.

The research showed that *The Threepenny Opera* and *MacBird* are influenced by Shakespeare's *Macbeth*. Brecht and Garson took *Macbeth* as model for their creation of *The Threepenny Opera* and *MacBird*, which they intended to be works of contemporary social and political criticism. For this reason, these works can be considered as socio-political plays. Besides, both of them seem also to criticize the literary, historical, social and political contexts of the model work, though the means of achieving this end varies in each work. In *MacBird*, the genre of tragicomedy is a very significant device for reaching this aim whereas in *The Threepenny Opera*, the theory of epic theatre is an effective tool for reacting to the prior work, *Macbeth*.

Brecht and Garson aimed at different targets; hence, the difference in the techniques employed in their works. On the one hand, Garson's presentation is parallel to Shakespeare's *Macbeth* in the playwright's masterly use of *Macbeth*'s linguistic structures: the juxtaposition of contrasted half-sentences, parallelism, repetition, and inversion. Moreover, *MacBird* follows the original play closely in its themes, plot, characterization, and scenes. While the "high" plot, derived from *Macbeth* is used to create a sense of tragedy, it is, however, constantly interrupted by the "low" plot in the form of anachronistic passages or scenes. On the other hand, Brecht's presentation is a thematic and generic inversion of Shakespeare's *Macbeth*. Eventually, the research showed that some techniques employed in Brecht's play are the same as those found in Garson's text.

In conclusion, *The Threepenny Opera* and *MacBird* are parodies of *Macbeth*, and can be viewed as intellectual products criticizing their authors' contemporary societies. At the same time, they respond to the model text and its literary tradition. Therefore, these two works, as parodic recreations of a previous text, can be considered as historical and intellectual mediators between their times and those preceding them.

Department Comparative Literature

Field of study Comparative Literature

Academic year 2001

Student's signature

Advisor's signature

Co-advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือและคำแนะนำของ รองศาสตราจารย์ ดร. อนงค์นาฏ เถกิงวิทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. พรสวรรค์ วัฒนางกูร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของ อาจารย์ทั้งสองท่านที่กรุณาตรวจแก้และให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านวิชาการและให้ความอนุเคราะห์ในด้านอื่นๆ อีกหลายท่านที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จครั้งนี้ กล่าวคือ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. เจตนา นาควัชระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ตริศศิลป์ บุญขจร อาจารย์ ดร. วรณี อุดมศิลป์ อาจารย์ถนอมนวล หิรัญเทพ อาจารย์ ศิริพร ศรีวรกานต์ รวมทั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้งานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อบกพร่องน้อยลง

ผู้วิจัยขอขอบคุณ Barbara Garson ผู้ประพันธ์บทละคร**แมกเบิร์ต**ซึ่งได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติของผู้ประพันธ์ที่ไม่สามารถสืบค้นได้จากแหล่งข้อมูลใดๆ รวมไปถึงคุณ Greg Pason เลขาธิการพรรคสังคมนิยม (Socialist Party) สหรัฐอเมริกา และคุณ Nicola Bullard แห่งองค์การโฟกัส ออน เดอะ โกลบอล เซาท์ (Focus on the Global South [FOCUS]) ซึ่งให้ความช่วยเหลือในการประสานงานให้ผู้วิจัยสามารถติดต่อกับผู้ประพันธ์บทละครเรื่องนี้โดยตรงและได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนผู้ให้กำลังใจและช่วยเหลือในการหาข้อมูลเอกสารที่เป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม และยังช่วยอำนวยความสะดวกต่างๆ กล่าวคือ สหโรจน์ กิตติมหาเจริญ ชนิตา เควียง สุทธิณี แจ่มอุทัย วาสนา นิมนวล พรทิพย์ เนติภรณ์ทนกุล เทวัญกานต์ มุ่งปั้นกลาง ปริลักษณ์ กลิ่นช้าง วลัยลักษณ์ ตรงจิตติปัญญา และพีสุนิสา ศรีเจริญ

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ซึ่งสนับสนุนด้านการเงิน และให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
1.4 สมมติฐานในการวิจัย.....	9
1.5 ขั้นตอนการวิจัย.....	9
1.6 ขอบเขตของการวิจัย.....	10
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
1.8 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	11
บทที่ 2 ภูมิหลังและลักษณะเฉพาะของบทละคร แมกเบท แมกเบิร์ต	
และเดอะ ทริเพนนี่ ไอเปรา.....	14
2.1 บทละคร แมกเบท.....	14
2.1.1 ภูมิหลังและที่มา.....	14
2.1.2 การละครยุคเอลิซาเบธาน (Elizabethan Theatre).....	22
2.2 เดอะ ทริเพนนี่ ไอเปรา.....	24
2.2.1 ภูมิหลังและที่มา.....	24
2.2.2 ละครเอพิค (Epic Theatre): ละครเพื่อวัฒนธรรมแห่งการวิจารณ์.....	32
2.3 แมกเบิร์ต.....	44
2.3.1 ภูมิหลังและที่มา.....	44
2.3.2 ละครสมัยใหม่ (Modern Drama): ละครวิจารณ์การเมือง.....	48

บทที่ 3	แมกเบิร์ต และ เดอะ ทรีเพนนี โอเปรา: วรรณกรรมล้อเลียน แมกเบท.....	50
3.1	ลักษณะของวรรณกรรมล้อเลียน.....	51
3.2	จากโศกนาฏกรรมสู่ทราจิคอเมดี้และละครเอพิก.....	62
3.3	จากความเคร่งขรึมสู่อารมณ์ขันเชิงเสียดสี.....	71
3.3.1	โครงเรื่อง ชื่อเรื่อง แก่นเรื่อง.....	71
3.3.2	ตัวละคร.....	77
3.3.3	ฉาก บรรยากาศ เหตุการณ์ สถานที่.....	114
3.3.4	ภาษา.....	134
3.3.5	ดนตรี.....	140
3.4	สาระของวรรณกรรมล้อเลียน.....	150
3.4.1	การวิจารณ์วรรณกรรมต้นแบบ.....	150
3.4.2	การวิจารณ์สังคมการเมือง.....	155
บทที่ 4	บทสรุป.....	168
	รายการอ้างอิง.....	177
	บรรณานุกรม.....	184
	ภาคผนวก.....	194
ก.	เรื่องย่อบทละครแมกเบท	195
ข.	เรื่องย่อบทละครเดอะ ทรีเพนนี โอเปรา	198
ค.	เรื่องย่อบทละครแมกเบิร์ต.....	199
ง.	ประวัติผู้ประพันธ์.....	201
	-วิลเลียม เชกสเปียร์ (William Shakespeare)	201
	-แบร์ทอลท์ เบรคชท์ (Bertolt Brecht)	204
	-บาร์บารา การ์สัน (Barbara Garson)	210
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	220

สารบัญตาราง

ตารางเทียบอักษรเยอรมัน-ไทย.....	11
ตารางสระเยอรมัน-ไทย.....	3
ตารางแสดงความแตกต่างระหว่างละครดรามาคิดกับละครเอพิค 1.....	36
ตารางแสดงความแตกต่างระหว่างละครดรามาคิดกับละครเอพิค 2.....	37
ตารางอธิบายชีวิตแมกเบทกับแมกฮีท.....	84
ตารางคู่เทียบตัวละครใน แมกเบท กับ แมกเบิร์ต.....	100
ตารางคู่เทียบฉาก แมกเบท กับ แมกเบิร์ต.....	118
ตารางเปรียบเทียบเหตุการณ์ในเรื่อง แมกเบท กับ แมกเบิร์ต.....	120
ตารางคู่เทียบฉาก แมกเบท กับ เดอะ ตรีเพนนิ โอเปรา 1.....	131
ตารางคู่เทียบฉาก แมกเบท กับ เดอะ ตรีเพนนิ โอเปรา 2.....	132
ตารางคู่เทียบฉาก แมกเบท กับ เดอะ ตรีเพนนิ โอเปรา 3.....	133
ตารางแสดงเนื้อหาและเพลงใน เดอะ ตรีเพนนิ โอเปรา.....	144

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิเปรียบเทียบชีวิตของตัวละครโศกนาฏกรรมกับสุชนาฏกรรม.....67

แผนภูมิชีวิตแมกเบทกับแมกฮัท.....82

แผนภูมิชีวิตแมกเบทกับแมกเบิร์ด.....99

แผนภูมิชีวิตแมกเบิร์ดและประธานาธิบดีจอห์นสัน.....109

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย